

Z A K O N

O ETANOLU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi proizvodnje etanola, kontrola kvaliteta, deklarisanje, uvoz, promet i upotreba etanola, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Član 2.

Etanol mora da ispunjava propisane norme kvaliteta i uslove u pogledu pakovanja i deklarisanja, utvrđene ovim zakonom i propisima kojima se uređuje njegov kvalitet.

Član 3.

Proizvođač i uvoznik etanola ne može da se bavi proizvodnjom vina, proizvoda od grožđa i vina, rakije od voća i drugih proizvoda od rakije.

Član 4.

Etanolom, u smislu ovog zakona, smatra se etil alkohol koji je proizveden fermentacijom sirovine poljoprivrednog porekla i njenom rektifikacijom.

Etanol može biti:

- 1) sirovi etil alkohol alkoholne jačine do 88 %v/v;
- 2) tehnički etil alkohol alkoholne jačine od 88 do 96 %v/v;
- 3) rafinisani etil alkohol alkoholne jačine od 96 do 99 %v/v;
- 4) apsolutni etil alkohol alkoholne jačine od 99 do 99,99 %v/v.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na sintetički etanol.

II. USLOVI PROIZVODNJE

Član 5.

Proizvodnjom etanola može da se bavi pravno lice (u daljem tekstu: proizvođač) ako ima objekte, odvojene prostorije za skladištenje sirovina i etanola, opremu za pripremu sirovine i proizvodnju mikroorganizama za fermentaciju i rektifikaciju, kao i kontinualni merač (brojač) količina proizvedenog etanola za neprekidno merenje u roku od tri godine.

Proizvođač etanola, pored uslova iz stava 1. ovog člana, mora da ima odvojenu prostoriju za punjenje etanola u originalno pakovanje sa uređajem za punjenje etanola, odvojenu prostoriju za skladištenje gotovog upakovanog proizvoda, kao i laboratoriju sa opremom za kontrolu kvaliteta sirovine i etanola, u skladu sa propisima kojima se uređuje kvalitet etanola.

Sva mesta mogućeg otakanja etanola u prostoriji za proizvodnju moraju biti plombirana.

Član 6.

Proizvođač etanola dužan je da obezbedi stručno rukovođenje procesom proizvodnje etanola i kontrolom kvaliteta sirovine etanola.

Procesom proizvodnje može da rukovodi diplomirani inženjer, odnosno diplomirani inženjer master-a biotehnološkog, odnosno prehrambeno tehnološkog smera koji po nastavnom programu ima položene predmete iz oblasti tehnologije alkoholnih fermentacija, sa najmanje dve godine radnog iskustva na poslovima proizvodnje etanola, odnosno destilovanih alkoholnih pića i koji je kod proizvođača etanola u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Član 7.

Proizvođač može da proizvodi etanol ako ispunjava uslove iz čl. 5. i 6. ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana, na zahtev proizvođača, utvrđuje rešenjem ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar).

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 8.

Proizvođač etanola dužan je da o početku proizvodnje i o mesečno proizvedenim količinama i kvalitetu etanola obaveštava u elektronskom obliku ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Proizvođač etanola dužan je da vodi evidenciju pismeno i u elektronskom obliku sa podacima o količini i kvalitetu upotrebljene sirovine i količini, kao i kvalitetu proizvedenog i prodalog etanola iskazanog u hektolitrima apsolutnog alkohola (hl).

Ministar bliže propisuje način vođenja evidencije proizvodnje etanola.

Član 9.

Za konzervisanje, odnosno pulpiranje voća može se koristiti samo etanol koji odgovara propisanim standardima i normama kvaliteta i uz saglasnost Ministarstva.

III. KONTROLA KVALITETA

Član 10.

Etanol, pre deklarisanja i stavljanja u promet, podleže obaveznom ispitivanju kvaliteta, u skladu sa ovim zakonom.

Za kvalitet etanola odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.

Ministar propisuje uslove koje u pogledu kvaliteta mora da ispunjava etanol.

Ispitivanje kvaliteta sirovine i etanola vrši akreditovana laboratorija ovlašćena od strane Ministarstva.

Ministar propisuje uslove koje mora da ispunjava akreditovana laboratorija u pogledu tehničke opremljenosti i profesionalne osposobljenosti.

Ovlašćenje se izdaje rešenjem ministra.

Ovlašćenje ministar oduzima ako se utvrdi da akreditovana laboratorija ne ispunjava propisane uslove ili se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

Član 11.

Svaka originalna jedinica etanola mora da ima deklaraciju zaštićenu od štetnih spoljnih uticaja na kojoj su jasno i čitko uneti sledeći podaci:

- naziv proizvoda;
- sedište i adresa proizvođača;
- oznaka kvaliteta;
- neto zapremina proizvoda u litrima;
- datum pakovanja;
- sadržaj etanola u % v/v;
- oznaka standarda.

Pod originalnom jedinicom etanola podrazumeva se svako pojedinačno pakovanje koje se bilo kojim postupkom ne može vratiti u prvobitno stanje.

IV. PROMET

Član 12.

Etanol se stavlja u promet u originalnom pakovanju ili u rinfuznom stanju.

Član 13.

Zabranjeno je prodavati, odnosno kupovati etanol u rinfuznom stanju radi dalje preprodaje.

Zabranjeno je fizičkom licu da prodaje etanol u rinfuznom stanju.

Zabranjeno je prodavati etanol u originalnom pakovanju u maloprodaji ako isti nije nabavljen direktno od proizvođača, odnosno uvoznika.

Zabranjeno je prepakivanje uvezenog etanola u originalnom pakovanju.

Član 14.

Uvoz etanola može da se vrši u rinfuznom stanju i u originalnom pakovanju.

Uvoznik etanola dužan je da o mesečno uvezenim i prodanim količinama, vrsti i kvalitetu etanola pismeno obaveštava Ministarstvo.

Uvoznik etanola vodi evidenciju pismeno i u elektronskom obliku o količini, kvalitetu i vrsti uvezenog etanola, a ako je u rinfuznom stanju i prodatog etanola iskazanog u hektolitrima apsolutnog alkohola (hl), kao i o vrstama i broju prodatih pojedinačnih pakovanja.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se na etanol nad kojim je sproveden carinski postupak puštanja robe u slobodan promet.

Član 15.

Proizvođač, odnosno uvoznik etanola dužan je da o prodaji etanola sačinjava pismeni izveštaj koji dostavlja Ministarstvu do petog u mesecu za prethodni mesec.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži naziv, sedište i adresu kupca, vrstu etanola, isporučenu količinu etanola sa datumom isporuke.

Član 16.

Etanol u originalnom pakovanju može da stavi u promet:

1) proizvođač etanola u specijalizovanoj prodavnici koja se nalazi u krugu prostorija za proizvodnju etanola (proizvodni pogon);

2) uvoznik etanola u registrovanom centralnom magacinu.

U specijalizovanoj prodavnici i u registrovanom centralnom magacinu etanol se može prodavati u originalnom pakovanju do 25 l, a u maloprodajnim objektima u originalnom pakovanju do jednog l denaturisanog etanola, samo krajnjem kupcu.

Član 17.

Etanol u originalnom pakovanju namenjen prodaji na malo mora biti denaturisan (obojen).

Etanol koji se prodaje u originalnom pakovanju većem od jedan l u specijalizovanoj prodavnici proizvođača ne mora biti denaturisan, ako kupac priloži dokaz: o obavljanju proizvodnje u kojoj je etanol sirovina i proizvođačku specifikaciju kojom potvrđuje upotrebu kupljenog etanola kao sirovinu u proizvodnji.

Ministar bliže propisuje način denaturisanja etanola.

Član 18.

Proizvođač, odnosno uvoznik etanola može prodavati etanol u rinfuznom stanju pravnom licu koje ima registrovanu proizvodnju u kojoj je etanol sirovina prema priloženoj proizvođačkoj specifikaciji i izjavom kupca o nameni kupljenog etanola datoj na memorandumu firme.

Proizvođač, odnosno uvoznik etanola može prodavati etanol i u originalnom pakovanju od jedan l kao denaturisan pravnom licu, odnosno preduzetniku samo radi prodaje u sopstvenom maloprodajnom objektu.

Etanol u unutrašnjem transportu mora da prati potpisana i pečatom overena otpremnica sa podacima o proizvođaču i kupcu, količini u litrima, jačini etanola, izveštajem o ispitivanju kvaliteta, odnosno usaglašenosti sa propisima o kvalitetu i broj registarske oznake prevoznog sredstva.

Član 19.

Pravno lice dužno je da proizvedeni sirovi etanol, kao sporedni proizvod u tehnološkom procesu proizvodnje za stočnu hranu, proda proizvođaču etanola.

Član 20.

Evidencija proizvođača, odnosno uvoznika o prodatom etanolu sadrži: naziv, sedište i adresu kupca, količinu i vrstu etanola prema proizvođačkoj specifikaciji, broj i datum otpremnice, broj proizvođačke specifikacije i izjavu o nameni kupljenog etanola, a za etanol u rinfuznom stanju i registarsku oznaku prevoznog sredstva kojim se kupljeni etanol transportuje.

Član 21.

Kupac, odnosno korisnik etanola dužan je da vodi pismeno i u elektronskom obliku evidenciju o upotrebi kupljenog etanola koja sadrži: naziv, sedište i adresu proizvođača, odnosno uvoznika, broj i datum otpremnice, količinu, vrstu i kvalitet etanola prema proizvođačkoj specifikaciji, kao i namenu kupljenog etanola.

V. NADZOR

Član 22.

Inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo preko poljoprivrednog inspektora.

Poslove poljoprivrednog inspektora može da obavlja diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, odnosno diplomirani inženjer master-a, odnosno diplomirani inženjer poljoprivrede, odnosno diplomirani inženjer master-a smera tehnologije prehrambenih proizvoda, odnosno diplomirani inženjer biotehnološkog smera, odnosno diplomirani inženjer master-a, sa najmanje tri godine radnog iskustva i sa položenim državnim stručnim ispitom.

Poslove poljoprivrednog inspektora mogu obavljati i lica sa visokim obrazovanjem koje su stekla do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako su do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljala poslove poljoprivrednog inspektora.

Član 23.

Nadzor nad radom akreditovane laboratorije u vršenju poverenih poslova ispitivanje kvaliteta etanola vrši Ministarstvo, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava.

Član 24.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) proverava ispunjenost uslova za proizvodnju etanola;
- 2) proverava proizvodnju etanola;
- 3) proverava kvalitet sirovine i proizvedenog etanola;
- 4) proverava promet sirovina i etanola u proizvodnji i prometu.

U vršenju poslova poljoprivredni inspektor može da uzima uzorke sirovina i etanola bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Član 25.

U vršenju poslova iz člana 24. stav 1. ovog zakona poljoprivredni inspektor može da:

- 1) zabrani proizvodnju etanola ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi, odnosno ako se ova delatnost obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;
- 2) zabrani proizvodnju vina, rakije od voća i grožđa ako je obavlja proizvođač etanola;
- 3) oduzme i uništi vino i rakiju od voća i grožđa ako proizvodnju obavlja proizvođač etanola;
- 4) zabrani stavljanje u promet etanol koji ne odgovara propisanom i deklarisanom kvalitetu;
- 5) zabrani prodaju etanola u rinfuznom stanju pravnom licu ako nije registrovan za proizvodnju u kojoj je etanol sirovina;
- 6) zabrani stavljanje u promet etanola u rinfuznom stanju;
- 7) zabrani stavljanje u promet etanola u originalnom pakovanju;
- 8) zabrani promet etanola u maloprodaji koji nije denaturisan;

9) zabrani promet sirovog etanola;

10) zabrani transport i oduzme etanol ako ga ne prati propisana dokumentacija;

11) zabrani prodaju etanola u maloprodaji ako je originalno pakovanje veće od jedan l, odnosno u objektima koji nisu za to naznačeni;

12) oduzme etanol koji je stavljen u promet ako se prodavac neovlašćeno bavi njegovim prometom i ako je narušena originalnost pakovanja, kao i oduzme prevozno sredstvo, odnosno sudove u kojima se prevozi, odnosno čuva etanol.

U slučaju oduzimanja etanola, prevoznog sredstva i sudova poljoprivredni inspektor donosi rešenje o oduzimanju u roku od tri dana od dana njihovog oduzimanja.

Na rešenje poljoprivrednog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Član 26.

Troškovi koji nastaju prilikom oduzimanja i čuvanja etanola, prevoznog sredstva i sudova padaju na teret lica od kojih su etanol, prevozno sredstvo i sudovi oduzeti.

Oduzet etanol može javnom licitacijom da se proda zainteresovanom proizvođaču etanola.

Član 27.

Poljoprivredni inspektor dužan je da o rezultatu analize obavesti vlasnika proizvoda od kojeg je uzet uzorak, a kad je analizirani uzorak iz originalnog pakovanja obavesti i proizvođača analiziranog proizvoda.

Superanaliza proizvoda može se zahtevati u roku od sedam dana od dana obaveštavanja o rezultatu analize.

Stranka snosi troškove ispitivanja i utvrđivanje kvaliteta čije ispitivanje traži.

Troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta inspekcijskih uzoraka snosi proizvođač ako uzorak ne odgovara propisanom, odnosno deklarisanom kvalitetu, odnosno Ministarstvo ako uzorak odgovara propisanom i deklarisanom kvalitetu.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 28.

Novčanom kaznom od 300.000 dinara do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

- 1) se bavi proizvodnjom iz člana 3. ovog zakona;
- 2) se bavi proizvodnjom etanola, a ne ispunjava propisane uslove (član 5);
- 3) ne obezbedi stručno rukovođenje procesom proizvodnje i kontrolom kvaliteta (član 6);
- 4) se bavi proizvodnjom etanola, a nema rešenje ministra (član 7. stav 2);
- 5) ne obaveštava Ministarstvo u skladu sa članom 8. stav 1. ovog zakona;
- 6) ne vodi evidenciju iz člana 8. stav 2. ovog zakona;

7) vrši konzervisanje, odnosno pulpiranje voća etanolom koji ne odgovara standardima i normama kvaliteta i bez saglasnosti Ministarstva (član 9);

8) etanol ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta (član 10. stav 2);

9) vrši prepakivanje uvezenog etanola u originalnom pakovanju (član 13. stav 4);

10) ne vodi evidenciju prodatog etanola i ne obaveštava o tome Ministarstvo (član 14. st. 2. i 3);

11) vrši promet etanola suprotno uslovima propisanim u članu 16. ovog zakona;

12) prodaje etanol suprotno članu 18. ovog zakona.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 29.

Novčanom kaznom od 150.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) ne izvrši deklarisanje etanola u skladu sa članom 11. ovog zakona;

2) prodaje, odnosno kupuje etanol suprotno članu 13. stav 1. ovog zakona;

3) ne dostavi pismeni izveštaj u skladu sa članom 15. stav 1. ovog zakona;

4) stavi u prodaju na malo etanol u originalnom pakovanju koji nije denaturisan (član 17. stav 1);

5) postupi suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;

6) sirovi etanol ne proda proizvođaču etanola (član 19);

7) ne vodi evidenciju o prodatom, odnosno o upotrebi kupljenog etanola (čl. 20. i 21).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 30.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe Zakona o vinu i rakiji („Službeni glasnik RS”, br. 70/94, 13/02- SUS i 101/05-dr.zakon) koje se odnose na rafinisani etil alkohol, i to: član 1. stav 2. u delu koji se odnosi na alkohol, član 2. u delu koji se odnosi na alkohol, član 5. stav 1. u delu koji se odnosi na alkohol, član 5. stav 2, član 7. stav 1. u delu koji se odnosi na alkohol, član 11, član 34. stav 1. u delu koji se odnosi na alkohol, član 34. stav 3. tač. 1), 2) i 7) u delu koji se odnosi na alkohol, član 34. stav 5. tač. 1), 3) i 10) u delu koji se odnosi na alkohol, član 34. stav 6. u delu koji se odnosi na alkohol, član 34. stav 10. u delu koji se odnosi na alkohol, član 35. u delu koji se odnosi na alkohol, član 37. stav 1. tač. 1), 2) i 3) u delu koji se odnosi na alkohol, član 37. stav 1. tač. 5) i 6), član 38. stav 1. tač. 3) i 4), član 39. stav 1. tač. 1), 2) i 3) u delu koji se odnosi na alkohol, član 39. stav 1. tač. 7), 8), 9) i 10), član 40. stav 1. tač. 1), 2) i 3) u delu koji se odnosi na alkohol i član 40. stav 1. tač. 7), 8), 9) i 10).

Član 31.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.